

Sygn. akt I ACa 617/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Danuta Jezierska (spr.)
Sędziowie:	SSA Agnieszka Sołtyka SSA Edyta Buczkowska – Żuk
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Waclawik

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2014 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko D. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt I C 429/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- 1. zasądza od pozwanego D. K. na rzecz powoda R. K. kwotę 6.560 (sześć tysięcy pięćset sześćdziesiąt) złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 5 lipca 2012 roku,**
- 2. oddala powództwo w pozostałej części,**
- 3. nie obciąża powoda kosztami postępowania;**
- 4. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie na rzecz pełnomocnika z urzędu radcy prawnego W. B. kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) złotych wraz z należnym podatkiem VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi R. K.,**

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego w postępowaniu apelacyjnym;

IV. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie na rzecz pełnomocnika z urzędu radcy prawnego W. B. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych wraz z należnym podatkiem VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA E. Buczkowska – Żuk SSA D. Jezierska SSA A. Sołtyka

Sygn. akt I ACa 617/13

UZASADNIENIE

Powód R. K. domagał się zasądzenia od D. K. kwoty 250.000 zł jako równowartości rzeczy ruchomych wymienionych w załączniku nr 1 do pozwu, których pozwany bezprawnie go pozbawił w wyniku samowolnie przeprowadzonej eksmisji oraz kwoty 50.300 zł, która znajdował się w gotówce w zajmowanych przez powoda pomieszczeniach.

Pozwany D. K. w odpowiedzi na pozew z dnia 5 lipca 2012 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Wskazał, że powód wbrew woli pozwanego wszedł w 2007r. w posiadanie przybudówki i wykorzystywał ją na składowisko przeróżnych rzeczy ruchomych pochodzących z tzw. wystawek lub składowisk śmieci oraz sporadycznie w niej spał. W stosunku do powoda prawomocnym wyrokiem orzeczono eksmisję i mimo wezwań, przybudówki nie opuścił. Miał też możliwość zabrania swoich rzeczy, które zostały zabezpieczone przez pozwanego, lecz tego nie uczynił.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2013 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że powód R. K. jest wujkiem (bratem matki) pozwanego D. K. i strony są ze sobą skonfliktowane. Powód od 1985 roku przebywa na rencie inwalidzkiej z tytułu padaczki pourazowej, która od 1 lutego 2013 r. wynosi 2.269,05 zł.

W dniu 10 maja 2005 r. R. K. i A. M. (1) oraz D. K. dokonali działu spadku i zniesienia współwłasności nieruchomości położonej w Ś. przy ul. (...) w ten sposób, że R. K. i A. M. (1) przenieśli na D. K. przypadające im udziały w spadku wynoszące po 3/40 części każdy z nich w nieruchomości. Z tytułu działu spadku i zniesienia współwłasności D. K. spłacił R. K. i A. M. (1) po 1.000 zł każdego z nich.

Wyrokiem zaocznym z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie I C 138/08 Sąd Rejonowy w Świnoujściu nakazał R. K. wydać D. K. część parteru budynku położonego w Ś. przy ul. (...) o łącznej powierzchni 13,26 m², w tym kuchni o powierzchni 8,84 m², w.c. o powierzchni 0,90 m² i przedpokoju o powierzchni 5,07 m² znajdującego się na tyłach budynku mieszkalnego w stanie wolnym od rzeczy. Sąd Rejonowy ustalił, iż R. K. nie przysługuje uprawnienie do lokalu socjalnego.

Decyzją nr (...) z dnia 17 grudnia 2008 r. Prezydent Miasta Ś. zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę – rozbudowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego o część mieszkalną i usługową oraz przebudowę i rozbiórkę części budynku mieszkalno – gospodarczego wraz z wewnętrznymi i zewnętrznymi instalacjami przy ul. (...) w Ś. – działka nr (...).

Pismem z dnia 25 czerwca 2009 r. pozwany D. K. zwrócił się do powoda R. K. o wywiezienie do dnia 30 czerwca 2009 zeskładowanych na jego posesji położonej w Ś. przy ul. (...) śmieci (przestarzałe rzeczy ruchome). Wskazał, że śmieci przeszkadzają w porządkowaniu posesji i obecnie trwa rozbudowa budynku mieszkalnego wraz z zagospodarowaniem terenu. Pozwany wskazał, iż po tym terminie zmuszony będzie śmieci usunąć na miejskie wysypisko śmieci, a kosztami obciąży R. K..

Postanowieniem z dnia 9 lipca 2009 r., w sprawie o sygn. akt I Co 403/09 Sąd Rejonowy w Świnoujściu oddalił w całości skargę D. K. na czynności komornika, uzasadniając, iż postanowienie komornika o wstrzymaniu się od czynności dotyczącej eksmisji była słuszna.

W dniu 10 czerwca 2009 r. powód R. K. zawarł z (...) Bank (...) S.A. umowę kredytu nr (...) w wysokości 9,062,10. Kwota zobowiązania została rozłożona na 36 rat płatnych do 10 – go dnia każdego miesiąca, począwszy od czerwca 2009r. do czerwca 2012 r. W dniu 30 lipca 2009 r. zawarł umowę kredytu gotówkowego z (...) Bank S.A. z siedzibą w G. na kwotę 17.368,42 zł - na okres od dnia 4 sierpnia 2009 r. do 4 sierpnia 2014 r., a w dniu 28 sierpnia 2009r. – umowę pożyczki ze (...) im. (...) z siedzibą w Ś. w kwocie 12.400,00 zł. Na konto powoda z tej sumy wpłynęło jednak tylko 7.285 zł.

Według twierdzeń powoda na dzień 26 września 2009 r. w budynku gospodarczym i mieszkalny położonym w Ś. przy ul. (...), a bezumownie zajmowanym przez powoda R. K. znajdowały się ruchomości: akumulator (...), cztery anteny satelitarne z dekoderem, dwie pełne butle z gazem, dokumenty osobiste (umowy, rachunki), DVD przenośne 12 volt, dwa ekspresy do kawy, Equalizer samochodowy ze wzmacniaczem, trzy firany komplet, grill z płytą murowaną, trzy grzejniki centralnego ogrzewania, dwie ikony namalowane przez A. J., kamera (...) w walizce, kamera (...) i (...), kamera bezprzewodowa, dwie kanapy (...) rozkładane, trzysta kaset magnetofonowych nagranych - różni wykonawcy, dwieście pięćdziesiąt kieliszków 50 ml, dwa kina domowe kompletne, dwa klasery ze znaczkami z lat od 1930, cztery koce, osiem kół samochodowych i opon, dwie kołdry z owczej wełny, dwie kołdry zwykłe, komputery komplet, kółka do wózka inwalidzkiego, książeczka żeglarska, dyplomy st. rybaka, Kuchenka mikrofalowa, licznik prądu elektrycznego, lodówka (...), lodówka dwukomorowa (...) lodówka dwukomorowa (...), ława z dwoma fotelami, cztery magnetofony kasetowe, magnetofon szpulowy (...), mała spawarka elektryczna komplet, maszyna do liczenia z lat 1950, dwie maszyny do szycia, maszyna zręcznościowa do gry, meble kuchenne (stół, szafki, krzesła), namiot czteroosobowy, trzy narzędzia samochodowe, dwa odtwarzacze DVD z dvdx, odtwarzacz DVD, odzież osobista, organy elektroniczne, panele ściennie i podłogowe 50 m^(2), trzy piecyki elektryczne, dwa piecyki gazowe do ogrzewania, 100 pilotów uniwersalnych, płyta winylowa z 1939 r., dwieście płyt DVD i CD, sto pięćdziesiąt płyt winylowe z lat 1950 – 1990, podgrzewacz elektryczny do wody, dwie poduszki elektryczne samochodowa, pięć poduszek, sto dwadzieścia pokali do piwa (0,33 l) i (0,5l), pięć pościeli komplet, półkotapczan, prostownik do ładowania akumulatorów, przetwornik prądu do komputera, radio (...) z 1950 r., radio (...) i cztery głośniki z 1977 r., siedem radiodbiorników samochodowych (K., S., B.), trzydzieści ręczników, robot kuchenny, rzeczy osobiste syna, sto sześćdziesiąt starych monet w pudelku, dwie szafy dwudrzwiowe, sztuczce w walizce, piętnaście taśm do magnetofonu nagrane, osiem telefonów komórkowych, telewizor (...) 29 cali, telewizor (...), telewizor (...) 32 cale, dwa telewizory (...) 29 cali, telewizor z komputerem 14 cali, telewizor z video 14 cali, uniwersalny zestaw campingowy, 6 video, dwie walizki z narzędziami do naprawy RTV i AGD, trzy wiertarki udarowe, cztery wieże radiowe z CD, wieża radiowa z mp3, zastawa stołowa, zdjęcia osobiste, zegar ścienny z Presleyem, zegar z figurą C. z postumentem, trzydzieści zegarków sprawnych i uszkodzonych (różne marki), zestaw do lutowania walizkowy, zmieniarka CD do radia (...), zmywarka do naczyń i pamiątki rodzinne. Przy każdej pozycji powód wskazał wartość rzeczy. Łącznie wartość rzeczy wyniosła według powoda 250.000 zł

W dniu 26 września 2009 r. w godzinach porannych pozwany D. K. wraz ze swoim bratem M. K., T. P. oraz T. N. przystąpili do rozbiórki przybudówki znajdującej na jego posesji położonej w Ś. przy ul. (...). W przybudówce tej nikt nie mieszkał i były w niej nieszczelne okna i dach. Cały przebieg rozbiórki został nagrany na aparacie cyfrowym razem ze zdjęciami oraz po zabezpieczeniu rzeczy znajdujących się w przybudówce. Pozwany rozpoczął rozbiórkę tego pomieszczenia od likwidacji dachu, wchodząc do środka pomieszczenia, gdzie w środku znajdowały się rzeczy powoda. Pozwany D. K. wraz M. K., T. P. oraz T. N. wynieśli wszystkie te przedmioty i część tych rzeczy zabezpieczyli we wiacie na posesji przy ul. (...), a część zostawili w pomieszczeniu, zabezpieczając je plandekami. Rzeczy zostały spisane przez pozwanego oraz pozwany zabezpieczył obraz DVD. W trakcie wykonywanych prac rozbiórkowych pojawił się powód R. K., który wezwał Policję i Straż Graniczną. Pozwany udostępnił funkcjonariuszom tych służb mundurowych dokumenty uprawniające go do prowadzenia tego rodzaju prac budowlanych, po czym kontynuował prace rozbiórkowe.

Pismem z dnia 28 września 2009 r. pozwany D. K. zwrócił się do powoda R. K. o usunięcie do dnia 5 października 2009 r. rzeczy ruchomych z posesji położonej w Ś. przy ul. (...), gdyż usunięcie jest konieczne w związku z prowadzonymi zaawansowanymi pracami rozbiórkowymi i koniecznością zagospodarowania terenu rozbiórkowego. Pozwany poinformował również powoda, że do dnia 3 października 2009 r. wynajęte jest pomieszczenie tymczasowe

w (...) M., ul (...) i po bezskutecznym upływie tego terminu ruchomości zostaną przewiezione do magazynów zlokalizowanych w Ś. przy (...), a kosztem przewozu i wynajmu pomieszczenia w którym będą przechowywane rzeczy powoda D. K. obciążony osobnym rachunkiem. Pismo to zostało nadane w dniu 28 września 2009 r. na adres: ul. (...), (...)-(...) Ś.. Następnie pozwany wywiózł wszystkie przedmioty należące do powoda do magazynów zlokalizowanych w Ś. przy (...)

Powód R. K. nie odebrał swoich rzeczy z magazynów zlokalizowanych w Ś. przy (...), które po dwóch lat od ich przywiezienia uległy utylizacji.

Pismem z 30 listopada 2009 r. (...) Bank S.A. zawiadomił powoda o zaległości w spłacie kredytu z dnia 24 kwietnia 2009 r. i wezwał go do uregulowania zaległości. Pismem z 11 marca 2010 r. (...) Bank (...) S.A. wezwał powoda do zapłaty kwoty 781,09 zł do dnia 18 marca 2010 r. Pismem z 21 marca 2012 r. (...) BANK S.A. wezwał powoda do zapłaty kwoty 4.413,09 zł. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świnoujściu prowadzi postępowania egzekucyjne przeciwko R. K. z świadczeń emerytalno – rentowych w sprawach: Km 1481/10 z wniosku Bank (...) S.A. w K., Km 2155/11 z wniosku Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G., Km 2709/11 z wniosku Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G., Km 1054/11 z wniosku (...) Bank S.A. z siedzibą we W..

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2010 r., w sprawie o sygn. akt II K 127/10 Sąd Rejonowy w Świnoujściu uznał D. K. za winnego dokonania w dniu 26 września 2009 r. w Ś. wdarcia się do pomieszczenia mieszkalnego na ulicy (...), poprzez zdementowanie fragmentu jego dachu, a zajmowanego przez R. K., to jest występku z art. 193 k.k. i za to na mocy tego przepisu wymierzył mu karę grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych, przyjmując 1 stawkę za równoważną kwocie 20 zł.

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2010 r. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świnoujściu stwierdził na podstawie art. 823 k.p.c. umorzenie z mocy prawa postępowania egzekucyjnego KM 1056/08 z wniosku D. K. przeciwko R. K. na podstawie tytułu wykonawczego: wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 18 sierpnia 2008 r., sygn. akt I C 138/08 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 4 września 2008 r.

Sąd Okręgowy mając na uwadze takie ustalenia uznał powództwo w całości za bezzasadne.

Przywołując przepis art. 415 k.c. oraz art. 361 – 363 k.c. oraz dokonując analizy tych przepisów wskazał, że pozwany dysponował decyzją nr (...) z dnia 17 grudnia 2008 r., którą Prezydent Miasta Ś. zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwanemu pozwolenia na budowę – rozbudowę budynku mieszkalnego jednorodzinne o część mieszkalną i usługową oraz przebudowę i rozbiórkę części budynku mieszkalno – gospodarczego wraz z wewnętrznymi i zewnętrznymi instalacjami przy ul. (...) w Ś. – działka nr (...). To powód nie szanując prawa własności pozwanego nie chciał usunąć swoich rzeczy z nieruchomości stanowiącej własność pozwanego i to mimo prawomocnego wyroku z dnia 18 sierpnia 2008 r. (I C 138/08), którym Sąd Rejonowy w Świnoujściu nakazał R. K. wydać D. K. część parteru budynku położonego w Ś. przy ul. (...) o łącznej powierzchni 13,26 m2, w stanie wolnym od rzeczy i ustalając, że R. K. nie przysługuje uprawnienie do lokalu socjalnego. Zatem powód winien był sam dobrowolnie usunąć swoje rzeczy z posesji pozwanego i wyprowadzić się niezwłocznie, aby umożliwić powodowi prowadzenie remontu nieruchomości, stanowiącej jego własność.

Zdaniem Sądu, powód nie udowodnił przesłanek swego roszczenia, a co więcej z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż to powód naruszył prawo własności pozwanego, bowiem mimo istnienia wyroku eksmisyjnego korzystał on z części parteru budynku położonego w Ś. przy ul. (...) oraz uniemożliwił pozwanemu prowadzenie remontu, co było bez wątpienia działaniem bezprawnym .

Powód nie wykazał wszystkich twierdzeń zgłaszanych w pozwie a ciężar udowodnienia szkody jak i zawinionego lub niedbałego działania pozwanego oraz związku przyczynowego pomiędzy szkodą, a działaniem pozwanego, jak i wysokości szkody spoczywał na powodzie, zgodnie z regułą określoną w art. 6 k.c. Powód ograniczył się wyłącznie do sporządzenia (na użytek prowadzonego procesu) spisu tych przedmiotów i podtrzymywania twierdzeń o ich

wartości. Brak natomiast wiarygodnej próby wykazania ze strony powoda wartości ruchomości znajdujących się w przybudówce zlikwidowanej przez pozwanego. W ocenie Sądu, w sprawie nie mógł znaleźć zastosowanie art. 322 k.p.c., gdyż przepisu tego nie można interpretować w ten sposób, iż uwalnia on poszkodowanego od obowiązku udowodnienia wysokości swojej szkody. Sporządzony przez powoda spis, zdaniem Sądu świadczy o tym, że powód w sposób odrealniony podchodzi do oceny rzeczywistości, gdyż rzeczom pochodzącym z lat 70-tych nadaje wartość taką jak przy ich zakupie np. co do radia (...)” plus 4 głośniki z 1977 r., gdzie wskazał wartość 30.000 zł. Powód utrzymywał też, że został mu zabrany klaser ze znaczkami prowadzony od lat 30 –tych wartości 10.000 zł. Tymczasem powód nie potrafił wskazać szczegółów dotyczących zbiorów, nie był też nigdzie zarejestrowanym filatelistą. Twierdził, że zabrano mu stare monety w pudełku w ilości 160 sztuk o wartości 53.600 zł, a nie wykazał szczegółowo jakie to były monety, nie wykazał że je kiedykolwiek miał, nie wykazał że był zarejestrowanym zbieraczem takich monet. Według powoda zabrane mu dokumenty osobiste (umowy, rachunki) miałyby mieć wartość 50.000 zł, co zdaniem Sądu należy uznać za absurd, gdyż w rozumieniu wartości rynkowej, rzeczy te nie mają żadnej wartości rynkowej. Z kolei zdjęcia osobiste powoda miałyby mieć wartość 60.000 zł. Ponieważ powód nie wykazał, że były to zdjęcia artystyczne, o uznanej wartości rynkowej na rynku sztuki, to nie można na użytek niniejszego postępowania przyjąć za wykazaną absurdalną odbiegającą od jakichkolwiek realiów wartość zdjęć zaproponowaną przez powoda. Powód twierdził też, że wraz z rzeczami osobistymi zostały zabrane mu pieniądze w kwocie 50.300 zł. Za tym, iż taką kwota dysponował zdaniem powoda przemawia okoliczność iż powód był stroną wielu umów kredytowych, z których część przedłożył. W ocenie Sądu okoliczności sprawy, w tym akta ZUS ewidentnie wskazują, że powód od lat 90-tych ma problem z regulowaniem swoich zobowiązań, że zaciągał kredyty, których potem nie spłacał dopuszczając nawet do prowadzenia przeciwko niemu egzekucji komorniczej, bądź zaciągał kolejny kredyt, który w znacznej części był przeznaczony na spłatę poprzedniego, a on sam otrzymywał tylko część pieniędzy. W ocenie Sądu wykluczonym jest, aby osoba w tak beztroski sposób zaciągająca zobowiązania, jednocześnie wykazywała się zapobiegliwością w gromadzeniu oszczędności, pochodzących z wysokooprocentowanych kredytów i przechowywała je następnie w torebce pośród rzeczy ruchomych.

Tym samym brak było jakichkolwiek podstaw do tego, aby Sąd uwzględnił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wyceny rzeczy ruchomych zabranych na jego szkodę, gdyż powód winien najpierw wykazać, że dana rzecz ruchoma istniała i była w określonym stanie. Skoro powód tego nie wykazał, to Sąd postanowieniem na rozprawie w dniu 13 czerwca 2013 r. oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy dla oceny wartości rzeczy ruchomych wymienionych w załączniku do pozwu. Sąd Okręgowy podkreślił też, powód w żaden sposób nadto nie wykazał, że precyzyjne ustalenie wielkości dochodzonego świadczenia jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, co umożliwiłoby zastosowanie przez Sąd przepisu art. 322 k.p.c. w tej sprawie.

Zdaniem Sądu, bezspornie rzeczy wykazane w spisie rzeczy sporządzonym przez pozwanego zostały przez pozwanego usunięte z pomieszczeń w których się znajdowały i następnie zostały zabezpieczone poprzez ich dwuletnie przechowywanie w wynajętym pomieszczeniu. Powód był wielokrotnie bezskutecznie wzywany do ich obioru, a wskutek jego bierności w tym zakresie, doprowadziło to do ich utylizacji. Nadto prowadzi to do wniosku, że rzeczy te jako pochodzące z „wystawek”, zbierane przez powoda latami, a więc mające wartość „śmieci” - nie miały dla powoda wartości rynkowej, skoro mając możliwość ich odebrania (i to przez dwa lata) nie zdecydował się na ich odebranie. Po upływie lat, gdy rzeczy zostały już zutyliczowane powód zdecydował się na wytoczenie powództwa, w ocenie Sądu. Tym samym zbędne było wykazanie przez powoda przypisania pozwanemu D. K. winy lub niedbalstwa w jego działaniu oraz związku przyczynowego pomiędzy tym działaniem, a szkodą, a także wysokości doznanej szkody.

Sąd wskazał, że oceny stanu faktycznego dokonał na podstawie całości przedstawionego przez strony materiału dowodowego. Materiał dokumentalny zebrany w sprawie Sąd ocenił jako w pełni wiarygodny i w żaden sposób z niego nie wynika okoliczność polegająca na przypisaniu pozwanemu popełnienia czynu niedozwolonego.

Sąd dał również wiarę zeznaniom złożonym przez pozwanego D. K. oraz zeznaniom świadków: J. R., B. R., M. K., T. N., I. K. (1), J. J. (1), W. N. (1), S. B. (1), A. M. (1), R. B., G. G. (1), L. G. (1), T. M., R. O., K. Z., K. K., T. P., D. Ł., J.

S. oraz powoda R. K. w części, w której treść ich zeznań znalazła potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym (dokumentarnym).

Z tych względów Sąd powództwo oddalił w całości.

O kosztach Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w treści art. 98 § 1 i § 2 k.p.c., a o kosztach pełnomocnika z urzędu - na podstawie § 15 w związku z § 2 oraz § 6 ust. 7 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgodził się powód. Zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 27 czerwca 2013 r. w zakresie punktu I (którym oddalono powództwo) i punktu III (rozstrzygnięcia o kosztach należnych pozwanemu).

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez jego niezastosowanie, tj.:

- art. 415 k.c. w zw. z art. 342 k.c. i przyjęcie, że pozwany w związku z wydaniem decyzji administracyjnej o pozwoleniu na budowę miał prawo samowolnie naruszyć posiadanie lokalu zajmowanego przez powoda oraz będących jego własnością rzeczy ruchomych, które w nim się znajdowały;

- art. 415 k.c. w zw. z art. 1046 § 1, 4, 9 i 10 k.p.c. i przyjęcie, że pozwany w związku z wydaniem decyzji administracyjnej o pozwoleniu na budowę, mimo wstrzymania egzekucji wobec powoda wskutek niewskazania pomieszczenia tymczasowego, był uprawniony do dokonania rozbiórki lokalu zajmowanego przez powoda i samodzielnego opróżnienia lokalu z jego rzeczy, a następnie ich wywiezienia;

- art. 415 k.c. w zw. z art. 11 k.p.c. i uznanie, że działania pozwanego mające na celu usunięcie powoda oraz jego rzeczy z lokalu przy ul. (...) w Ś. nie były bezprawne w sytuacji, gdy wobec pozwanego zapadł prawomocny wyrok skazujący z dnia 15 kwietnia 2010 r., którego ustalenia, zgodnie z art. 11 k.p.c. wiążą sąd w postępowaniu cywilnym;

- art. 1046 § 4 k.p.c. i przyjęcie, że działania powoda polegające na zamieszkiwaniu i przechowywaniu swoich rzeczy w lokalu należącym do pozwanego, z którego orzeczono jego eksmisję, miały charakter bezprawny mimo, iż powód miał prawo w tym lokalu do czasu wskazania pomieszczenia tymczasowego;

- art. 5 k.c. i uznanie, że działania pozwanego, polegające na dokonaniu rozbiórki lokalu zajmowanego przez powoda i samodzielnego opróżnienia lokalu z jego rzeczy, a następnie ich wywiezienia, mimo wstrzymania egzekucji wobec niewskazania pomieszczenia tymczasowego, a także mimo faktu, iż wcześniej powód przeniósł na pozwanego na jego prośbę swój udział w przedmiotowej nieruchomości za symboliczną cenę 1000 zł, były zgodne z zasadami współżycia społecznego, mogą być uznane za prawidłowe wykonywanie swojego prawa i jako takie zasługują na ochronę;

2. zarzucił też sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów:

- w sposób nieszczeronny, z pominięciem zeznań świadków I. K. (1), J. J. (1), W. N. (1), S. B. (1), A. M. (1), R. B., G. G. (1), L. G. (1), T. M., R. O. oraz powoda na okoliczność zamieszkiwania powoda w tym budynku, posiadania rzeczy jak w załączniku do pozwu i dobrego ich stanu, braku możliwości ich zabrania, niewłaściwego ich zabezpieczenia przez pozwanego, posiadania gotówki oraz z pominięciem dowodów w postaci zdjęć i filmów złożonych przez obydwie strony, które ukazują zarówno sam proces czynności rozbiórkowych, jak i rzeczy ruchome należące do powoda;

- w sposób sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego poprzez uznanie, że przechowywanie rzeczy ruchomych powoda, na które składał się w głównej mierze sprzęt elektroniczny na wolnym powietrzu pod plandeką, a następnie częściowo w zawilgoconych magazynach przy ul. (...), stanowiło należyte zabezpieczenie mienia powoda i nie

doprowadziło do powstania szkody oraz poprzez uznanie, że powód mógł zabrać wszystkie swoje rzeczy z podwórka po dokonaniu rozbiórki, w sytuacji gdy z materiału dowodowego wynika, że ilość tych rzeczy była bardzo duża, a powód nie miał możliwości wjechania na posesję pozwanego i nie miał dokąd przetransportować tak dużej ilości sprzętu, a także poprzez ustalenie, że powód był wielokrotnie bezskutecznie wzywany przez pozwanego do odbioru rzeczy ruchomych w sytuacji, gdy wezwania te były kierowane na adres, pod który powód nie miał wstępu i pod którym nie zamieszkiwał wobec dokonania rozbiórki budynku;

- w sposób sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania poprzez oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego ze względu na nieprzydatność tej opinii z jednej strony, a z drugiej strony odmowę zastosowania przepisu art. 322 k.p.c. i uzasadnienie tego faktem, że powód nie podjął wiarygodnej próby wykazania wartości ruchomości znajdujących się w przybudówce;

3. niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

- art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 322 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność stanu i wartości rzeczy ruchomych wymienionych przez powoda w załączniku nr 1 do pozwu i stwierdzenie, że sąd w tym zakresie nie potrzebuje wiadomości specjalnych, a następnie odmowę zastosowania przepisu art. 322 k.p.c. i stwierdzenie, że powód nie podjął próby wykazania wartości ruchomości znajdujących się w przybudówce zlikwidowanej przez pozwanego,

- art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność stanu i wartości rzeczy ruchomych wymienionych przez powoda w załączniku nr 1 do pozwu i w konsekwencji ustalenie, że powód nie wykazał istnienia szkody,

- naruszenie przepisu art. 322 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i odmowę zastosowania.

Z tych względów powód wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części – po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego w zakresie dowodu z opinii biegłego sądowego lub w oparciu o przepis art. 322 k.p.c. - i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 300.300 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu oraz orzeczenie o kosztach należnych pełnomocnikowi z urzędu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Nadto powód wniósł o nieobciążanie go kosztami na podstawie art. 102 k.p.c., w przypadku uznania zarzutów apelacji za nieuzasadnione.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji powoda, uznając wyrok za słuszny.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelację powoda jako słuszną co do samej zasady, lecz w niewielkiej części co do wysokości, należało uwzględnić, lecz jedynie do kwoty 6.560 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 5 lipca 2012 roku.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji co do stanu majątkowego powoda oraz kredytów, jakie w tym czasie posiadał i prowadzonych egzekucji. Nie zgadza się jednak z oceną tego Sądu, iż pozwany był uprawniony do samodzielnego pozbawienia powoda posiadania zajmowanych pomieszczeń i tym samym wyniesienia znajdujących się w tych pomieszczeniach rzeczy powoda, których część została złożona w magazynach przy ul (...). Uprawnionym do wykonania wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie I C 138/08, orzekającego eksmisję powoda z zajmowanych pomieszczeń był tylko i wyłącznie komornik sądowy, który wskutek niewskazania pomieszczenia tymczasowego od przeprowadzenia eksmisji odstąpił i postępowanie w tym przedmiocie umorzył. Co więcej, powód został uznany za winnego dokonania w dniu 26 września 2009 r. w Ś. wdarcia się do pomieszczenia mieszkalnego na ulicy (...), poprzez zdementowanie fragmentu jego dachu, a zajmowanego przez R. K., skazany na karę grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych. Tym samym nie sposób podzielić poglądu Sądu Okręgowego, że działanie

pozwanego nie było bezprawne, a zarzuty podnoszone w tym zakresie w apelacji uznać należy za w pełni zasadne. Sam fakt posiadania pozwolenia na remont i rozbudowę nie uprawniał bowiem pozwanego do samowolnego, bez udziału komornika, przeprowadzenia eksmisji powoda z zajmowanych przez niego pomieszczeń.

Sąd Apelacyjny podziela przy tym ustalenia Sądu Okręgowego, iż przybudówce zajmowanej przez powoda, która została w dniu 26 września 2009 roku opróżniona przez pozwanego, niewątpliwie znajdowały się rzeczy powoda wymienione w spisie rzeczy sporządzonym przez pozwanego i świadka D. Ł. (k.62, 63 akt). Mając jednak na uwadze zeznania przesłuchanych w sprawie świadków, którym wszak sam Sąd I instancji w pełni dał wiarę, oraz zdjęcia i nagranie złożone do akt sprawy, nie może też budzić wątpliwości, że w pomieszczeniach zajmowanych przez powoda oprócz rzeczy wskazanych przez pozwanego w sporządzonym spisie znajdowały się ponadto: jeden ekspres do kawy (zeznania św. I. K. k. 150, J. J. k. 152, A. M. k. 162, R. B. k. 178), grill z płytą marmurową (zeznania św. J. J. k.152, W. N. k. 156, S. B. k. 160, R. B. k. 178), koła samochodowe (zeznania św. I. K. k.150, J. J. k.152, L. G. k.183), co najmniej dwa grzejniki (zeznania św. I. K. k.150, J. J. k.152, W. N. k.156, S. B. k.160), ikony (zeznania św. I. K. k.150, J. J. k.152), radia (...) (zeznania św. I. K. k.150, J. J. k.152, S. B. k.161, A. M. k. 163, R. B. k.178), licznik prądu (zeznania św. J. J. k.152, S. B. k. 160), panele ściennie (zeznania św. I. K. k.150, J. J. k.152, L. G. k.183), poduszka elektryczna (zeznania św. J. J. k.152, K. Z. k.193), robot kuchenny (zeznania św. I. K. k.151, L. G. k.183), dwa zegary (zeznania J. J. k.154, W. N. k.157), S. B. k. 161), zestaw do lutowania (zeznania św. R. B. k.179, L. G. k.183), kino domowe (zeznania św. W. N. k.156), zmywarka do naczyń (zeznania św. J. J. k.154, L. G. k.183), sztucce i zastawa stołowa (zeznania św. I. K. k.150, J. J. k.152, W. N. k.156, S. B. k.160). W pomieszczeniach znajdowały się też stare meble jak dwie rozkładane kanapy, półkotapczan, ława i fotele, dwie szafy dwudrzwiowe oraz meble kuchenne (zeznania świadków jak wyżej). Powód posiadał też pożyczoną spawarkę elektryczną, która należała do L. G. (1) (zeznania G. G. k. 181, L. G. k. 183).

Tym samym zdaniem Sądu Apelacyjnego w pomieszczeniach zajmowanych przez powoda, z których został on usunięty przez pozwanego znajdowały się: jeden akumulator wartości 120 zł, jedna sprawna antena satelitarna plus dekodery wartości 18 zł, jedna butla z gazem wartości 25 zł, dokumenty osobiste – które nie przedstawiają wartości materialnej, jedno DVD przenośne wartości 75 zł, jeden ekspres do kawy wartości 22 zł, jeden equalizer samochodowy ze wzmacniaczem wartości 85 zł, komplet firan – bez wartości, jeden grill z płytą marmurową wartości 60 zł, trzy grzejniki centralnego ogrzewania wartości 90 zł, dwie ikony nieznanego pochodzenia wartości 100 zł, trzy kamery wartości 270 zł, dwie kanapy rozkładane wartości 200 zł, nagrane kasety magnetofonowe – bez wartości z uwagi na całkowite zużycie moralne, kieliszki wartości 25 zł, jedno kino domowe wartości 130 zł, klaser ze znaczkami, co do których nie zostało wykazane by posiadały jakąkolwiek wartość, cztery koce wartości 60 zł, osiem kół samochodowych z oponami wartości 400 zł, cztery kołdry wartości 50 zł, komputer wartości 50 zł, kółka do wózka inwalidzkiego wartości 40 zł, książeczka żeglarska i dyplomy nie przedstawiające wartości materialnej, jedna kuchenka mikrofalowa wartości 25 zł, licznik prądu elektrycznego wartości 50 zł, dwie lodówki wartości 225 zł, ława i dwa fotele wartości 150 zł, magnetofony kasetowe i szpulowe – bez wartości z uwagi na całkowite zużycie moralne, stara maszyna do liczenia – bez wartości, maszyna do szycia wartości 90 zł, maszyna zręcznościową do gry wartości 400 zł, meble kuchenne wartości 250 zł, namiot 4 osobowy wartości 17 zł, jeden komplet narzędzi samochodowych wartości 18 zł, trzy odtwarzacze DVD wartości 38 zł, odzież, której bliżej nie określono a tym samym nie wykazano jej wartości, organy elektroniczne wartości 70 zł, panele wartości 80 zł, jeden piecyk elektryczny wartości 40 zł, jeden piecyk gazowy wartości 40 zł, piloty uniwersalne wartości 100 zł, płyty winylowe wartości 150 zł, płyty DVD i CD wartości 100 zł, podgrzewacz do wody wartości 60 zł, poduszka elektryczna samochodowa wartości 15 zł, pięć poduszek wartości 50 zł, pokale do piwa wartości 120 zł, pięć kompletów pościeli wartości 25 zł, półko tapczan wartości 60 zł, prostownik i przetwornik wartości 24 zł, radio (...) wartości 120 zł, radio (...) + 4 głośniki wartości 400 zł, radia samochodowe – bez wartości, ręczniki wartości 150 zł, robot kuchenny wartości 60 zł, rzeczy osobiste syna – brak wykazania i nie stanowiły własności powoda, stare monety w pudełku – brak wykazania w jakiej były ilości i czy przedstawiały jakąkolwiek wartość, dwie szafy dwudrzwiowe wartości 200 zł, sztucce w walizce wartości 50 zł, nagrane taśmy do magnetofonu - bez wartości z uwagi na zużycie moralne, telefony komórkowe – bez wartości

gdyż nie wykazano by były zdadne do użytku, cztery telewizory wartości 600 zł, uniwersalny zestaw campingowy – bez wartości z uwagi na brak bliższych danych, sześć sztuk Video – bez wartości z uwagi na całkowite zużycie moralne, walizka z narzędziami wartości 39 zł, dwie wiertaki udarowe wartości 160 zł (jedna niesprawna – bez wartości), cztery wieże radiowe wartości 159 zł, zastawa stołowa wartości 150 zł, zdjęcia – bez wartości materialnej, dwa zegary wartości 140 zł, 30 sztuk zegarków sprawnych i uszkodzonych – bez wartości, walizkowy zestaw do lutowania wartości 13 zł, zmieniarzka CD do radia wartości 150 zł, zmywarka do naczyń wartości 150 zł oraz pamiątki rodzinne nie posiadające wartości materialnej.

Jakie przedmioty i w jakiej ilości powód posiadał Sąd Apelacyjny ustalił w oparciu o wykaz sporządzony przez pozwanego oraz o zeznania przesłuchanych w sprawie świadków, przywołanych powyżej, przy czym zeznania te Sąd co ilości rzeczy uznał za wiarygodne w takim zakresie, w jakim były one ze sobą spójne. Świadkowie często nie potrafili bowiem dokładnie określić, ile przedmiotów danego rodzaju było, z uwagi na ich ilość. W takim wypadku, jeżeli przedmioty te zostały ujęte w spisie sporządzonym przez pozwanego, ten spis Sąd uznał za wiarygodny co do ilości, gdyż przy uwzględnieniu niejednoznacznych zeznań świadków, brak podstaw do kwestionowania wskazanych w spisie ilości.

Ustalając wartość przedmiotów wskazanych wyżej, Sąd Apelacyjny oparł się na opinii na opinii biegłego sądowego A. K. z dnia 10 lutego 2014 r. wraz z opinią uzupełniającą z dnia 11 sierpnia 2014 r. i ustnymi wyjaśnieniami biegłego złożonymi na rozprawie w dniu 19 listopada 2014 r. Sąd Apelacyjny dowód ten dopuścił zgodnie z wnioskiem powoda zawartym w apelacji, podzielał zarzuty skarżącego, że oddalenie wniosku w tym przedmiocie przez Sąd Okręgowy było nieuprawnione. Opinia ta, zdaniem Sądu Apelacyjnego, jest rzetelna, wyczerpująca i jasna. Sam powód wnosił zaś o ustalenie wartości przedmiotów bądź na podstawie opinii biegłego, bądź w oparciu o art. 322 k.p.c. Biegły dokonując wyceny miał na uwadze stan przedmiotów, które zdołał zidentyfikować na zdjęciach i nagraniu, gdyż zeznania świadków w tym zakresie okazały się na ogół mało przydatne – świadkowie potwierdzili jedynie, że przedmioty takie powód posiadał w zajmowanych pomieszczeniach i że niektórych z nich powód używał, jednak nie byli w stanie określić bliżej ani ich marki, roku produkcji czy stanu technicznego. Nie ulega przy tym wątpliwości fakt, że przedmioty które gromadził powód w pomieszczeniach przy ul. (...) w Ś. nie były nowe, lecz mocno zużyte, powód na ogół znajdował je w różnych miejscach jako wyrzucone odpady lub wystawki, gromadził je w dużych ilościach i bez zamiaru osiągnięcia z tytułu ich posiadania jakiegokolwiek zysku, stąd ich niewielka wartość materialna. W niektórych zaś przypadkach, z uwagi na fakt „moralnego” zużycia i zaprzestania produkcji i używania, jak np. video, taśm i kaset magnetofonowych, czy magnetofonów kasetowych i szpulowych, przy braku wykazania, że posiadały jakąkolwiek wartość materialną, Sąd w ślad za biegłym przyjął iż są one bez wartości. Sąd Apelacyjny przyjął też, w ślad za biegłym, że dokumenty i zdjęcia oraz bliżej nieokreślone pamiątki rodzinne, posiadają jedynie wartość niematerialną i powód w żaden sposób nie wykazał, by z powodu ich braku doznał jakiejś szkody. Powód nie wykazał też, by komplet firan, stara maszyna do liczenia, odzież osobista, telefony komórkowe, zegarki na rękę, zestaw kempingowy - posiadały jakąkolwiek wartość i nie stanowiły jedynie odpadków. Mała spawarka elektryczna nie stanowiła natomiast własności powoda.

Powód nie wykazał, by posiadał cenną płytę winylową, bądź cenny klaser ze znaczkami czy cenny zbiór monet, które przedstawiałyby wartości jak w pozwie. Okoliczność bowiem, że świadkowie widzieli u powoda jakieś znaczki czy monety nie czyni jeszcze powództwa o zapłatę zasadnym. Nie byli oni w stanie określić ani ich ilości, ani bliższych danych które pozwalałyby na dokonanie oceny, czy przedmioty te przedstawiały jakąkolwiek wartość. W tym zakresie Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia i wywody Sądu I instancji bez potrzeby powtarzania ich. Z tych też względów zarzuty apelacji w tym zakresie uznał za bezzasadne.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela też ustalenia i wywody Sądu Okręgowego co do faktu, iż pozwany nie wykazał, by pozwany pozbawił go gotówki w kwocie 50.300 zł – z przyczyn wskazanych przez ten Sąd w pisemnym uzasadnieniu i uznając zarzuty podniesione w apelacji jako bezzasadne. Uzupełniając jedynie argumentację tego Sądu wskazać należy, że zupełnie nieprawdopodobnym jest, by pozwany posiadając gotówkę w kwocie przez niego deklarowanej, czy cenne pamiątki – widząc jak pozwany usuwa je z pomieszczeń przez niego dotychczas zajmowanych, spokojnie udaje

się na grzyby i nawet po powrocie, widząc że wszystko jest składowane na podwórku, nie domaga się ich wydania, nie ustala co się z nimi dzieje, lecz czeka ponad dwa lata, by dopiero w pozwie twierdzić, że w mieszkaniu się znajdowały. I o ile można zgodzić się z argumentacją powoda, że znaczną część rzeczy nie był w stanie zabrać z podwórka czy też magazynów przy ul. (...), gdyż nie miałby gdzie ich umieścić z uwagi na ilość, to nie sposób argumentacji tej podzielić w stosunku do rzeczy, które miały dla powoda przedstawiać wyjątkową wartość, czy też w stosunku do gotówki, gdyż brzmi ona zupełnie niewiarygodnie i nie znajduje oparcia w logice i zasadach doświadczenia życiowego.

Z tych wszystkich przyczyn, na które wskazano powyżej, Sąd Apelacyjny w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i zasądził kwotę jak w punkcie I.1 wyroku, a w pozostałym zakresie powództwo jako bezzasadne, zgodnie z art. 385 k.p.c., oddalił (punkt I.2).

Sąd, w oparciu o art. 102 k.p.c., nie obciążył powoda kosztami postępowania za I i II instancję mając na uwadze fakt, że powództwo co do samej zasady okazało się słuszne, ustalenie wartości przedmiotów wymagało zaś zasięgnięcia opinii biegłego, której dopuszczenia Sąd I instancji bezpodstawnie odmówił, bezpodstawnie przyjmując że działanie pozwanego nie było bezprawne. Sąd Apelacyjny miał nadto na uwadze charakter sprawy, w szczególności fakt, że powód został pozbawiony przez pozwanego zajmowanych pomieszczeń z naruszeniem przepisów prawa, wziął także pod uwagę trudną sytuację majątkową powoda.

O kosztach należnych pełnomocnikowi powoda ustanowionemu z urzędu za I i II instancję orzeczono na podstawie § 6 pkt 7 w zw. z § 15 i § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 490).

Edyta Buczkowska – Żuk Danuta Jezierska Agnieszka Sołtyka